

Rare Earth Energy Metals Pty Ltd
Sandra.lofgren@geovista.se

Elektronisk delgivning

Föreläggande enligt miljöbalken och kulturmiljölagen för undersökningsarbeten inom undersökningstillstånden Asslebyn nr 101 och Dals nr 101 i Bengtsfors kommun

Beslut

Länsstyrelsen i Västra Götalands län förelägger med stöd av 12 kap. 6 § miljöbalken att Rare Earth Energy Metals Pty Ltd ska vidta följande försiktighetsåtgärder till skydd för naturmiljön vid undersökningsarbete på fastigheterna Asslebyn 1:7, 1:27, 1:30, Norebyn 1:1, Relen 1:8, Rovän 1:1 och Södra Eke 1:2 i Bengtsfors kommun.

1. Borrning får inte ske på klippor som sluttar ned mot strandlinjen utan mellanliggande vegetation. I alla lägen ska ett skyddsavstånd om minst 50 meter hållas till strandlinjen för sjön Iväg från de platser där borrhullen etableras.
2. Ett skyddsavstånd om minst 10 meter mellan plats där borrhullen etableras och vattendraget som passerar genom fastigheterna Asslebyn 1:30, Norebyn 1:1 och Södra Eke 1:2.
3. I sjön Iväg finns förekomst av flodkräftor. Om utrustning som kan komma i kontakt med vattnet har använts i annat vatten mindre än sju dagar tidigare ska den desinficeras innan arbetena påbörjas för att inte sprida kräftpest. Desinficering innebär att utrustningen i berört vatten kan det finnas flodkräftor. Om utrustningen har använts i annat vatten mindre än sju dagar tidigare ska den desinficeras innan arbetena påbörjas för att inte sprida kräftpest. Desinficering innebär att utrustningen antingen uppnått total torrhet (flera

dygn för lufttorkning), frysning i minst -10 grader under minst ett dygn, tvättning med minst 80 gradigt vatten, ånga eller T-sprit. Desinficering innebär också att utrustningen rengörs från organiskt material antingen uppnått total torrhet (flera dygn för lufttorkning), frysning i minst -10 grader under minst ett dygn, tvättning med minst 80 gradigt vatten, ånga eller T-sprit. Desinficering innebär också att utrustningen rengörs från organiskt material.

4. Inget arbete på mark, transporter eller körning får ske inom 50 meter från någon av de fornlämningar, L 1965:8330, L 1965:8397 och L 1964:4883, som ligger på fastigheterna Södra Eke 1:2 och Norebyn 1:1, om inte annat medges av Länsstyrelsens kulturmiljöenhet, se bilaga 3.
5. Spolvatten med uppslammat material ska tas om hand och transporteras bort eller släppas ut så att det kan infiltrera i mark om inte den av kommunen godtagna avfallshanteringsplanen ställer högre krav. Det får inte släppas ut i vattendrag eller på ett annat sätt så att det rinner direkt, utan att infiltrera, till sjön Iväg.
6. De försiktighetsåtgärder som ni listar i anmälan om samråd ska följas.
7. Ni ansvarar för att alla entreprenörer som utför arbetena får ta del av detta beslut och vet vilka försiktighetsåtgärder som ska vidtas.

Om ni utför åtgärden på något annat sätt än enligt anmälan och det innebär en väsentlig ändring av naturmiljön, behöver ni göra en ny anmälan om samråd.

Åtgärden kan behöva tillstånd enligt kulturmiljölagen om verksamheten förläggs till verksamhetsområdets östra delar. Verksamheten får i så fall inte påbörjas förrän ett sådant tillstånd getts. Ansökan om tillstånd enligt kulturmiljölagen görs på denna länk, [Fornlämningar och fornfynd | Länsstyrelsen Västra Götaland](#)

Åtgärden, uttag av vatten ur vattendrag eller sjö, kan kräva anmälan om vattenverksamhet enligt 11 kapitlet miljöbalken. Ni är som verksamhetsutövare ansvarig för att se till att inskaffa de tillstånd, dispenser och godkännanden som behövs för verksamheten innan den påbörjas. Om ni bedömer att en anmälan om vattenverksamhet krävs, görs anmälan till Länsstyrelsen på följande länk där även

information finns, [Vattenverksamhet | Länsstyrelsen Västra Götaland](#)

Beskrivning av ärendet

Ni lämnade den 18 september 2025 in en anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken till Länsstyrelsen. Anmälan gäller undersökningsarbeten inom undersökningstillstånden Asslebyn nr 101 och Dals nr 101 på fastigheterna Asslebyn 1:7, 1:27, 1:30, Norebyn 1:1, Relen 1:8, Rovan 1:1 och Södra Eke 1:2 i Bengtsfors kommun.

Av anmälan framgår att kärnbörningen kommer att utföras med hjälp av en bandgående bormaskin som har lågt marktryck. Val av bormaskin kommer att ske i samråd med entreprenören med beaktande av markförhållandena i området vid den tidpunkt på året då borrning ska ske. Bormaskinen kommer i så stor utsträckning som möjligt att transporteras längs befintliga vägar, till och inom arbetsområdet. För körstråk i terrängen kommer bolaget sedan att välja de kortaste körsträckorna från befintliga vägar, med beaktande av natur- och kulturmiljön i området.

Preliminära borrhållplatser redovisas på bilagd karta. Justeringar av borrhållplatserna kan komma att bli nödvändiga beroende på markförhållandena i fält samt resultat från inledande borrning. Det bör noteras att borrhållplatserna är preliminära och kan flyttas inom en radie av ca 100 meter.

Arbetsområdets storlek beror på att hela borrhålens längd under mark är inkluderade samt att det ska finnas utrymme till justeringar och tillägg av borrhål.

Inom arbetsområdena finns några fornlämningar markerade, dessa kommer inte beröras av borrningarna och ett säkerhetsavstånd på minst 25 meter kommer hållas. Dessa kommer även att undvikas vid transporter.

Inom arbetsområdet finns av Skogsstyrelsen utpekade nyckelbiotoper och naturvärden. Även riksintresse för naturvård. De borrningar som nu planeras kommer inte påverka landskapet eller områdets karaktär som sådant utan är endast en mycket lokal insats och under en mycket begränsad tid. Det handlar inte om någon bestående miljöpåverkan. Längs körstråk i terrängen och vid vissa borrhållplatser kan enstaka träd behöva fällas men det handlar inte om några stora avverkningar. Bolaget bedömer inte att arbetena utgör någon påtaglig skada på natur- och kulturmiljön i området.

Under barmarksförhållanden kommer transporter av bränsle, borrhävar och utrustning att ske med fyrhjuling, alternativt bandgående hjälpfordon. Vintertid kommer dessa transporter att genomföras med snöskoter, fyrhjuling eller bandgående hjälpfordon beroende på underlag. Ingen terrängkörning kommer ske i våtmarker under barmarksäsong utan endast då marken är väl frusen.

Vid borrning kommer borrhävarn att förses med spolvatten vilket i det här fallet kommer att hämtas från sjön Iväg eller närliggande vattendrag, med slang och pump.

Bolaget avser även att utföra geofysiska mätningar inom arbetsområdet. Dessa kan exempelvis komma att genomföras med s.k. elektromagnetisk metod som innebär att en tunn kabelslinga, ca 3mm, läggs ut på markytan. Med hjälp av kabelslingan och en mobil generator skickas sedan en elektromagnetisk signal ned i marken. Ledningsförmågan i berggrunden mäts sedan av personal som förflyttar sig med mätinstrument på markytan. Mätning kan även ske genom att en mätsond skickas ned i befintligt borrhål, där mätning sker på olika djup. Efter avslutad mätning kommer kabelslingan att samlas in och avlägsnas från området.

I ansökan anges följande försiktighetsåtgärder för arbetet:

- Vid borrningarna kommer bolaget att använda hydrauloljor som uppfyller miljökraven enligt svensk standard.
- Arbetet utförs, i samarbete med vald borrentreprenör, enligt säkerhets- och miljörutiner samt egenkontrollprogram.
- Borrplatserna kommer att vara försedda med saneringsutrustning för att eventuellt spill av bränsle eller hydraulolja ska kunna tas om hand.
- Borrplatserna städas av efter avslutat arbete.
- En mindre mängd borrest (borrkax/sediment från berggrunden) bildas vid kärnborrning. En avfallshanteringsplan för hantering av dessa kommer att sändas in till Bengtsfors kommun.
- Foderrören från borrningarna kommer att kapas vid markytan och förses med lock. Vid förekomst av artesiskt vatten kommer borrhålen också att pluggas innan lock monteras.

- Arbetet kommer att utföras så skonsamt som möjligt och med försiktighetsåtgärder som syftar till att minimera inverkan på naturen. I samband med arbetet görs en bedömning av terrängen på plats. Våta och fuktiga områden undviks under barmarkssäsongen.
- Försiktighetsåtgärder vid mindre fuktiga områden inkluderar t.ex. utläggning av stockar eller risning. Inga inventerade våtmarker finns inom arbetsområdet. Om ett område bedöms vara för fuktigt kommer borrhålet att planeras om, flyttas eller strykas helt.
- Träd med särskilda naturvärden som tex. liggande döda träd (lågor), stående döda träd (torrakor), gamla grova träd, boträd, kommer inte fällas eller röjas bort. Längs körstråk i terrängen och vid vissa borrhålsplatser kan enstaka träd behöva fällas.
- Innan arbetena påbörjas kommer det att genomföras ett arbetsplatsmöte med fältpersonalen, för genomgång av säkerhet, miljöhänsyn och de övriga villkoren för arbetets utförande.

Följande naturvärden berörs:

- Strandskydd för sjön Iväg, utvidgat till 200 m från strandlinjen berör två av de anmälda arbetsområdena.
- Tre fornlämningar, L 1965:8330, L 1965:8397 och L 1964:4883 ligger inom det nordvästra arbetsområdet.
- I det östra av de tre anmälda arbetsområdena finns en av Skogsstyrelsen utpekad nyckelbiotop.
- De två anmälda arbetsområdena som ligger intill sjön Iväg berörs av riksintresse för naturvård, enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.
- Sjön Iväg pekas ut som särskilt värdefullt vatten enligt Naturvårdsverket.
- Sjön Iväg pekas ut som värdefullt vatten enligt Fiskeriverket.

Motivering till beslutet

Med anledning av att kartan i anmälan även redovisar vattenområde i sjön Iväg för två av de anmälda arbetsområdena drar Länsstyrelsen slutsatsen att borrning kan komma att ske även under sjön Iväg som klassas som särskilt värdefullt vatten. Bolaget har inte angivit någon bedömning med anledning av denna fråga i anmälan. Länsstyrelsen bedömer inte att borrning under sjön kan komma att påverka sjön. Däremot finns skäl att säkerställa att den viktigaste delen av strandmiljön inte kommer att påverkas av arbetet och att damning

som kan nå vattenområdet samt grumlande utsläpp till sjön inte får ske, oavsett vilka krav som kommer ställas av kommunen på hantering av avfallet. Länsstyrelsen förelägger därför om minsta avstånd till sjön eller närliggande vattendrag, och om att spolvatten inte får återledas till vattendrag eller sjön.

Signalkräftan bär ofta på kräftpest som riskerar att spridas till den inhemska flodkräftan. Smittan sprids bland annat genom att sporer följer med vatten, båtar, redskap och fisk vid förflyttning. Det är därför viktigt att redskap och maskiner som varit i kontakt med vatten rengörs ordentligt innan förflyttning. I detta fall bedömer Länsstyrelsen att flodkräfta kan finnas i aktuellt vatten. Den inhemska flodkräftan är en akut hotad art och överlever inte smitta av kräftpest. För att inte riskera att sprida kräftpest till vattnet som berörs av de anmälda åtgärderna, ska därför försiktighetsmått vidtas före att utrustning används i vattenområdet.

Arbeten i närheten av fornlämningarna ska ske med försiktighet och med iakttagande av skyddsavstånd. Länsstyrelsen har inte noterat att någon kontakt har tagits med Länsstyrelsens kulturmiljöenhet med anledning av denna arbetsplan. Länsstyrelsen finner därför att det i detta ärende finns skäl att ange ett skyddsavstånd till de aktuella fornlämningarna så att varken de eller deras fornlämningsområden påverkas av det anmälda arbetsföretaget.

Under förutsättning att arbetet utförs enligt anmälan och att ovanstående råd och anvisningar följs bedömer Länsstyrelsen, utifrån uppgifterna i anmälan och nu tillgänglig kunskap, att natur- och kulturvårdsintressen inte skadas allvarligt genom de planerade åtgärderna. Åtgärderna omfattas av ett giltigt undersökningstillstånd.

Bestämmelser som beslutet grundas på

Enligt 12 kap. 6 § miljöbalken ska en anmälan för samråd göras för verksamheter och åtgärder som kan komma att väsentligt ändra naturmiljön och som inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken. Länsstyrelsen får besluta att den anmälningsskyldige ska vidta de åtgärder som behövs för att begränsa eller motverka skador på naturmiljön.

Verksamhet eller åtgärd som ska anmälas för samråd får påbörjas tidigast 6 veckor efter det att anmälan har gjorts, om inte Länsstyrelsen medger något annat.

Fornlämningar är spår efter äldre mänsklig verksamhet och skyddas av kulturmiljölagen. Enligt lagen är det förbjudet att förändra, ta bort, skada eller täcka över en fornlämning, men i vissa fall kan Länsstyrelsen ge tillstånd till ingrepp i fornlämningen.

Övriga upplysningar

Länsstyrelsen förutsätter att ni har fått medgivande från de markägare och andra nyttjanderättshavare som kan beröras av åtgärderna. Länsstyrelsens beslut ger inte tillträde till marken utan markägarens tillstånd.

En anmälan om samråd befriar inte er från ansvaret att ta hänsyn till miljöbalkens övriga bestämmelser eller till vad som föreskrivs i annan lagstiftning.

Ni som gör en åtgärd måste alltid skaffa den kunskap som behövs. Ni måste även visa sådan hänsyn att skador och olägenheter inte uppkommer för människors hälsa eller miljön (2 kap. miljöbalken).

Vissa biotoper i odlingslandskapet, t.ex. alléer, stenmurar, odlingsrösen, öppna diken och åkerholmar, omfattas av generellt biotopskydd. Om sådana biotoper berörs ska ni kontakta Länsstyrelsen på nytt.

Område med strandskydd berörs och åtgärden kan kräva en dispens. Kontakta berörd kommun för information och eventuell prövning.

Grävning och andra åtgärder i vattenområde kan kräva en anmälan om vattenverksamhet till Länsstyrelsen. Omgrävning eller fördjupning av dike eller kanal kan vara markavvattning som är tillståndspliktigt. För mer information kontakta Länsstyrelsen.

Fornlämningar får inte flyttas, tas bort, grävas ut, täckas över eller skadas på annat sätt. Om en tidigare okänd fornlämning påträffas under grävning eller annat arbete, ska arbetet omedelbart avbrytas inom den berörda delen av arbetsområdet. Den som leder arbetet ska omedelbart anmäla till Länsstyrelsen att det påträffats en fornlämning.

Ni kan överklaga beslutet

Se information nedan hur ni kan överklaga beslutet.

Beslutande

Beslutet har fattats av landskapsarkitekt John Dagobert.

Bilagor:

1. Översiktskarta
2. Karta ur anmälan
3. Karta med fornlämningar markerade

Kopia till:

Naturvårdsverket (e-post: registrator@naturvardsverket.se)
Bengtsfors kommun
Skogsstyrelsen
HaV
Riksantikvarieämbetet
Internt

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Så här överklagar ni beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer ert överklagande bifogar ni kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 38009-2025.